

RAZVOJ KOMPETENC IN CILJI USPOSABLJANJA POSTAVLJENI V OKVIR KLJUČNIH KOMPETENC ZA VSEŽIVLJENJSKO UČENJE¹

Evropski referenčni okvir ključne kompetence oz. temeljne zmožnosti opredeljuje kot »**kombinacijo znanja, spretnosti in odnosov, ustrežajočih okoliščinam**. Ključne kompetence so tiste, ki jih vsi posamezniki potrebujejo za **osebno izpolnitev in razvoj in razvoj, dejavno državljanstvo, socialno vključenost in zaposlitev**.«

Okvir določa osem ključnih kompetenc:

1. SPORAZUMEVANJE V MATERNEM JEZIKU
2. SPORAZUMEVANJE V TUJIH JEZIKIH
3. MATEMATIČNA KOMPETENCA TER OSNOVNE KOMPETENCE V ZNANOSTI IN TEHNOLOGIJI
4. DIGITALNA PISMENOST
5. UČENJE UČENJA
6. SOCIALNE IN DRŽAVLJANSKE KOMPETENCE
7. SAMOINICIATIVNOST IN PODJETNOST

Vsebinsko projekt »Vključujemo in aktiviramo!« pokriva področja naslednjih ključnih kompetenc, v okviru katerih naj bi udeleženci dosegli večino naštetih ciljev:

SPORAZUMEVANJE V MATERNEM JEZIKU

Sporazumevanje v maternem jeziku je sposobnost izražanja in razumevanja pojmov, misli, čustev, dejstev in mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje). Kompetenca hkrati predstavlja ustrezen in ustvarjalen način jezikovnega medsebojnega delovanja v vseh družbenih in kulturnih okoliščinah (izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas).²

Javna agencija
za knjigo RS

Metelkova ulica 2b
1000 Ljubljana
Slovenija
www.jakrs.si
www.bližjiknjigi.si

Zarika Snoj Verbovšek
koordinatorka projekta
T: +386 1 478 79 75
zarika.snoj.verbovsek
@revije.si

Mojca Bergant Dražetič
koordinatorka projekta
T: +386 1 478 79 30
mojca.bergant.drazetic
@revije.si

Udeleženci:

- izpopolnijo okoliščinam primerno ustno sporazumevanje,
- izpopolnijo okoliščinam primerno pisno sporazumevanje,
- pripovedujejo o različnih tematikah in vsakodnevnih aktivnostih,
- pisno se izražajo o različnih tematikah,
- znajo izraziti svoja čustva in mnenja,
- izpopolnijo svojo bralno tehniko,
- z branjem in ustno komunikacijo okrepijo svoj besedni zaklad,

¹ Ključne kompetence za vseživljenjsko učenje: Evropski referenčni okvir (2007). Luksemburg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti. str. 3. Dostopno na: [file:///C:/Users/Uporabnik/Downloads/NC7807312SLC_002%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/Uporabnik/Downloads/NC7807312SLC_002%20(3).pdf).

² Prav tam, str. 4.

**vključujemo
 in aktiviramo!**

JAKRS
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIŽO RS

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

- berejo in razumejo različne vrste besedil,
- razlikujejo in uporabljajo različne vrste besedil,
- ustno predstavijo vsebino prebranega besedila,
- v posameznih besedilih razumejo temeljne informacije,
- znajo kontekstualizirati in povzeti vsebino prebranega besedila,
- izboljšajo svojo govorno tehniko in govorni nastop,
- samostojno interpretirajo izbrano knjižno delo,
- ločijo med realnim življenjem in fikcijo v leposlovnem besedilu,
- fiktivno vsebino znajo umestiti v realne življenjske okoliščine (aktualizirajo),
- iščejo, zbirajo in obdelujejo informacije,
- oblikujejo ter okoliščinam primerno in prepričljivo izražajo ustne in pisne argumente,
- krepijo pozitiven odnos do sporazumevanja v maternem jeziku,
- sodelujejo v kritičnem in konstruktivnem dialogu,
- se primerno sporazumevajo z ostalimi udeleženci v skupini,
- razumejo potrebo po družbeno odgovorni uporabi jezika kot medija v družbi.

DIGITALNA PISMENOST

Digitalna pismenost poleg znanja uporabe računalniških naprav in različnih elektronskih medijev vključuje varno in kritično uporabo tehnologije informacijske družbe pri delu, v prostem času in pri sporazumevanju.³

Udeleženci:

- spoznajo elektronsko knjigo,
- poznajo prednosti, ki jih uporabnikom nudi bralnik,
- uporabljajo bralnik knjig in drugih medijev,
- dostopajo do vsebin kulturne dediščine prek digitalnih vsebin,
- poznajo sistem COBISS in razumejo njegovo delovanje,
- iščejo informacije v sistemu COBISS,
- poznajo možnosti dostopanja do knjižničnega gradiva v knjižnici in prek oddaljenih dostopov,
- razumejo, da tehnologija informacijske družbe podpira kritično razmišljanje, ustvarjalnost in inovativnost.

UČENJE UČENJA

- Ta kompetenca vključuje zavest o lastnem učnem procesu. Posameznik prepoznava priložnosti, ki so mu na voljo in mu omogočajo premagovanje ovir za uspešno učenje. Pomeni pridobivanje, obdelavo in sprejemanje novega znanja in spretnosti ter sposobnost iskanja in uporabe informacij. Udeleženci tako nadgradijo svoje predhodno znanje in si pridobijo nove izkušnje. Motivacija in zaupanje vase sta za uspešnost te kompetence odločilni.⁴

**Javna agencija
za knjigo RS**

Metelkova ulica 2b
1000 Ljubljana
Slovenija
www.jakrs.si
www.blijizjknjigi.si

Zarika Snoj Verbovšek
koordinatorka projekta
T: +386 1 478 79 75
zarika.snoj.verbovsek
@revije.si

Mojca Bergant Dražetić
koordinatorka projekta
T: +386 1 478 79 30
mojca.bergant.drazetic
@revije.si

³ Prav tam, str. 7.

⁴ Prav tam, str. 8.

Udeleženci:

- pridobivajo, obdelujejo in sprejemajo nova znanja in spretnosti ter jih uporabljajo v raznovrstnih vsakdanjih življenjskih okoliščinah,
- uporabljajo pridobljeno znanje pri nadaljnjem učenju,
- s pridobljenimi informacijami, veščinami, tehnikami in viri si pomagajo pri novi učni nalogi (nastopu, predstavitvi, izdelavi pisnega/likovnega izdelka ipd.),
- krepijo pozitiven odnos do pridobivanja novih znanj in bolj zaupajo v lastne sposobnosti,
- se zavedajo, da lahko z ustreznim odnosom do reševanja problemov premagujejo ovire, s čimer krepijo zaupanje vase in pozitiven odnos do življenja.

SOCIALNE (IN DRŽAVLJANSKE) KOMPETENCE

Te kompetence vključujejo osebne, medosebne in medkulturne veščine ter zajemajo vse oblike vedenja, ki opolnomočijo posameznike za učinkovito in konstruktivno sodelovanje v socialnem in poklicnem življenju v vse bolj raznovrstnih družbah.⁵

Udeleženci:

- obvladajo osnovne socialne spretnosti, potrebne za delo v skupini,
- navezujejo ustrezne odnose z ostalimi udeleženci v skupini,
- razvijajo višjo stopnjo samozavesti, sodelovanja in lastne integritete,
- konstruktivno komunicirajo na prijazen in spoštljiv način v skladu z različnimi družbenimi okoliščinami,
- izražajo se strpno in poskušajo razumeti različne poglede ostalih udeležencev v skupini,
- vživljajo se v položaj drugih ljudi in ustvarjajo medsebojno zaupanje,
- prevzemajo naloge in odgovornosti v skupinah,
- vzpostavljajo dobre medosebne odnose,
- poiščejo in sprejmejo pomoč ter upoštevajo predlagane usmeritve,
- pomagajo ostalim udeležencem v skupini ter jih motivirajo in usmerjajo,
- poznajo načine izražanja kritike in pohvale,
- s prebiranjem raznolikih knjižnih vsebin krepijo kulturno zavest,
- premagujejo predsodke in sklepajo kompromise,
- opredelijo svoje življenjske vrednote,
- prepoznajo lastne potencialne za (umetniško) udejstvovanje v družbi,
- zavedajo se svojih zmogljivosti pri aktivnem vključevanju v družbo,
- s spoznavanjem slovenske literature krepijo nacionalno zavest,
- razumejo potrebo po družbeno odgovorni uporabi jezika kot medija v družbi.

Javna agencija za knjigo RS

Metelkova ulica 2b
1000 Ljubljana
Slovenija
www.jakrs.si
www.bližjiknjigi.si

Zarika Snoj Verbovšek

koordinatorka projekta
T: +386 1 478 79 75
zarika.snoj.verbovsek
@revije.si

Mojca Bergant Dražetič

koordinatorka projekta
T: +386 1 478 79 30
mojca.bergant.drazetic
@revije.si

⁵ Prav tam, str. 9.

KULTURNA ZAVEST IN IZRAŽANJE

Ta kompetenca krepi kulturno zavest s poudarjanjem pomena kreativnega izražanja zamisli, izkušenj in čustev v različnih medijih – vključno z glasbo, upodabljalnimi umetnostmi, literaturo in vizualnimi umetnostmi.⁶

Udeleženci:

- se zavedajo pomena nacionalne kulturne dediščine,
- spoštujejo in izražajo lastno kulturno identiteto,
- na podlagi nacionalne kulture krepijo in gradijo lastno identiteto,
- razširijo poznavanje slovenskega literarnega področja,
- s pomočjo izbranih knjižnih del iščejo nove možnosti samoizražanja,
- razvijejo prirojene sposobnosti izražanja in se naučijo uporabiti pridobljene veščine,
- znajo povezovati lastne ustvarjalne in izrazne poglede z mnenji drugih udeležencev,
- razvijajo različne ustvarjalne spretnosti,
- povečujejo svojo soudeležbo v kulturnem življenju,
- pridobljena kulturna znanja znajo uporabiti na različnih drugih življenjskih področjih,
- razumejo lastno kulturo kot temelj odprtega odnosa in medsebojnega spoštovanja.

Cilji programa so opredeljeni splošno za vse v operacijo »Vključujemo in aktiviramo!« vključene ranljive ciljne družbene skupine in z ozirom na poglobitveni namen in cilj programa. Zahtevnostna raven pričakovanih dosežkov ni natančno opredeljena, saj jo različni udeleženci dosegajo različno glede na raznovrstnost potreb, izhodiščno raven znanja in druge življenjske okoliščine, ki jih še določajo.

Mentor in strokovni sodelavec sodelujoče institucije zato izvajanje vsebine in cilje ustrezno prilagajata glede na specifikke svoje skupine.

Mentor in strokovni sodelavec sodelujoče institucije lahko po presoji dodata cilje, ki bodo doseženi v okviru posameznega programa usposabljanja. V načrtu usposabljanja morajo biti ti dodani cilji ustrezno označeni.

Javna agencija
za knjigo RS

Metelkova ulica 2b
1000 Ljubljana
Slovenija
www.jakrs.si
www.bližjknjigi.si

Zarika Snoj Verbovšek
koordinatorka projekta
T: +386 1 478 79 75
zarika.snoj.verbovsek
@revije.si

Mojca Bergant Dražetić
koordinatorka projekta
T: +386 1 478 79 30
mojca.bergant.drazetic
@revije.si

⁶ Prav tam, str. 12.